

NOTATY Z PRAKTYKI

ANDRZEJ OWCZAREWICZ

SAMOISTNA ARTERIOSKLEROZA U KUROPATW

Katedra Anatomii Patologicznej Wydziału Weterynarii WSR
w Lublinie

Kierownik: doc. dr B. RUBAJ

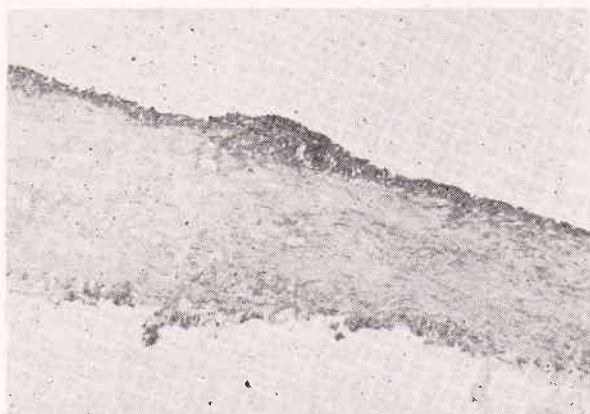
Zmiany miażdżycopodobne u ptactwa były opisywane już wielokrotnie. Dotyczą one zarówno ptactwa domowego jak i żyjącego na wolności. Stwierdzono, że zmiany naczyniowe występują najczęściej u kuropatych (5, 6), i wg Dauberta (cyt. za 6) u sztuk starszych, powyżej 1 roku mogą wynosić około 75% badanych ptaków.

Badania własne

Materiał stanowiły serca i aorty kuropatw padłych w ODH „Wierchowiska” w zimie 1968 r. Ptaki odławiano i przed wysłaniem za granicę przetrzymywano w wolierach. Ogółem przebadano 70 sztuk, z których większość stanowiły młode, kilkumiesięczne kuropatwy. Do badań pobierano wycinek serca zawierający naczynia wieńcowe oraz aortę aż do odjęcia tętnic nerkowych. Makroskopowo (przy użyciu lupy) przebadano naczynia 52 kuropatw a 18 poddano badaniu histologicznemu. Wycinki serca i naczyń utrwalano w 5% formalinie, a skrawki parafinowe zabarwiano: hematoksyliną-eozyna, metoda azanowa, orceiną wg Tanzera-Urta i błękitem alcjanowym.

Omówienie wyników

Zmiany naczyniowe stwierdzono u dwóch kuropatw. W obu przypadkach zmiany zlokalizowane były w aorcie w jej odcinku brzuszny i znacznie różniły się stopniem zaawansowania. W pierwszym przypadku polegały one na obecności bardzo małej włóknistej płytki uformowanej w obrębie intymy. Śródbłonek pokrywający płytkę był nieuszkodzony, natomiast w części przypadkowej płytki widoczne były duże, piankowate komórki przypominające aterofile zawierające związki tłuszczowe. Błona elastyczna wewnętrzna w miejscu powstałej płytki była znacznie pofałdowana i poprzerwana (ryc. 1).

Fot. J. Pacewicz

Ryc. 1

W przypadku drugim zmiany były bardzo zaawansowane. Utworzona łącznotkankowa płytkę w obrębie intymy była znacznych rozmiarów, tak, że powodowała obliterację naczynia do połowy. Podobnie, jak w przypadku pierwszym, błona elastyczna wewnętrzna

na była postrzępiona ulegając miejscami całkowitemu zanikowi. Śródbłonek pokrywający płytkę był ścięzły i częściowo zanikł (ryc. 2).

Fot. J. Pacewicz

Ryc. 2

Stwierdzone zmiany o charakterze proliferacyjnym i proliferacyjno-zwyrodnieniowym przypominały w zupełności zmiany arteriosklerotyczne lub aterosklerotyczne. Odpowiadały one miażdżycy człowieka w pierwszym okresie rozwoju. Lokalizacja zmian była typowa dla zwierząt, a mianowicie dotyczyła odcinka brzusznej aorty. Z uwagi na młody wiek badanych ptaków należy sądzić, że w miarę starzenia się kuropatw ilość i jakość zmian arteriosklerotycznych uległyby nasileniu.

Piśmiennictwo

1. Clarkson T. B., Middleton Ch. C., Prichard R. W., Lofland H. B.: Ann. N.Y. Acad. Sci. 127, 763, 1965.
2. Kądziołka A.: Medycyna Wet. 24, 193, 1968.
3. Kądziołka A., Rubaj B., Nowak J.: Medycyna Wet. 24, 479, 1968.
4. Luginbühl H., Jones J. E. T.: Ann. N.Y. Acad. Sci. 127, 763, 1965.
5. Simpson Ch. F., Harms R. H.: Journal Ath. Res. 8(1), 143, 1968.
6. Zuliński T.: Medycyna Wet. 17, 76, 1961.

Adres autora: lek. wet. Andrzej Owczarewicz, Lublin, Al. PKWN 40.

JÓZEF DZIEKOŃSKI

PRZYPADEK ZIARNINIĄKÓW ROECKLA

Zakład Higieny Weterynaryjnej w Bydgoszczy
Kierownik: lek. wet. J. BOROWIECKI

Doniesienia dotyczące ziarniniaków Roeckla są dotychczas rzadkością, po raz pierwszy zostały opisane przez Degive'a i van Hertzena w 1870 r. oraz Roeckla w 1895 r. Badania późniejsze nie wyjaśniają przyczyny schorzenia. W piśmiennictwie krajowym ziarniniaki Roeckla pierwsi opisali Wachnik i Zakrzewski (7). Ziegler w 1929 r., ze względu na obecność w ziarniniakach serowatej martwicy, wprowadził nazwę „guzowatej martwicy mięśni”. Rzadko spotykane zmiany oraz wyizolowane z wnętrza guzków drożdżaki skłoniły do przedstawienia przypadku w niniejszym doniesieniu.

Ziarniniaki Roeckla występują u bydła w różnym wieku, częściej u osobników męskich. Schorzeniem mogą być objęte wszystkie mięśnie szkieletowe, zwłaszcza mięśnie ogona, barkowe i klatki piersiowej. Zmiany patologiczne polegają na tworzeniu się w powierzchnych warstwach mięśni włókninopodobnych białoszarych guzków, wielkości od główki